

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд **“Жената в българското семейство (средата на 40-те – края на 80—те години на ХХ век)”** на **Ина Веселинова Пачаманова** – докторант в катедра „Етнология”, Исторически факултут при СУ „Св. Климент Охридски” за присъждане на образователна и научна степен **ДОКТОР** по ш. 05.03.14 ЕТНОГРАФИЯ

Рефлексията на социалистическия период от развитието на българското общество в последните години, естествено и логично, се превръща във все по-актуална тема за българската етнология. Необходимостта от осмисляне на случилото се в този период има не толкова идеологически, колкото социален и основното научен контекст. Изборът на семейството и жената като „ключ” за разкриване на проблема е сполучлив, защитим и работещ за научните аспекти, които дисертацията разработва. Основната цел на дисертантката: „да проучи влиянието на социалистическата идеология и реализираната в България държавна политика, както и на постигнатата от тях социална промяна, върху позициите и ролята на жената в българското селско семейство от втората половина на ХХ в.” е иновативна сред многобройната съществуваща литература, анализираща ролята, позициите и поведението на жената в семейството.

И ако, така поставен, проблемът изглежда изключително сложен за структуриране, установяване и обобщаване на изводи, то предложеният текст впечатлява както със стройно и логично изложение, така и със способността на докторантката да осмисля теоретични модели на базата на обилен материал, да класифицира този, в голяма част лично събран материал и да извежда със самочувствие научните си резултати.

Тези резюмиращи текста бележки предварително отговарят утвърдително на 2-та най-важни въпроса при една докторска защита: дисертационността (важността) на предложената тема и способността на докторанта да се справя с предизвикателството на нерешени до момента научни проблеми. Предложеният от докторантката труд, разгледан и в двата аспекта, е важен принос в научното поле. Куражът на авторката да се захване с една слабо проучена до момента тема, амбицията ѝ да я представи в пълнота, правейки опит да разчете не само функционалните ѝ измерения, но и да постави проблема като културно явление в контекста на държавна, обществена и научна практика са авторитетна заявка за ниво на научното знание и за компетентност.

Дисертацията е структурирана в Увод; 3 глави, Заключение, с общ обем 218 страници и 238 страници приложения: Библиографска справка, съкращения, обща информация за изследваното село, списък на респондентите с кратка информация за всеки от тях., таблици със систематизирана информация от проведените интервюта и таблици със систематизирани законови актове. Уводът коректно очертава целите и задачите, отбелязва използваните методи, изяснява приложимостта и приносите на резултатите от изследването. Анализът е разположен в трите глави. Заключението обобщава изводите, до които достига докторантката.

Обобщено ще представя най-значимите, според мен, нейни изводи и приноси:

- Систематизирането и структурирането на законовите актове, касаещи социалистическото семейство, жената в него, както и жената в социалистическото общество. Обвързването на етноложкото изследване със законовата база е рядко използван метод, който разкрива перспективи и неизследвани ракурси на проблема;
- Изявена способност за анализ и структуриране, която позволява на докторантката да проследи динамиката на развитие и направи

периодизация на държавната политика по отношение на семейството и жената в социалистическия период;

- Дълбинното изследване на обществото в с. Люти брод, позволено от метода „case study”, съчетан с биографичния и автобиографичният метод;
- Целенасоченото изследване на ролите на жената в семейството не в градска, а в селска среда, което позволява детайлно отчитане, анализ и систематизиране на проблема според контекста на драматичните модернизационни промени в българското общество като цяло.

Бих препоръчала на докторантката критично да чете и интерпретира съществуващата литература със смелостта, с която предлага резултатите от своя анализ.

Авторефератът, предложен от **Ина Веселинова Пачаманова** резюмира структурата и изводите на изследването достоверно и в пълнота. Докторантката има изискваните бройки публикации по темата; участвала е в конференции с доклади; има опит в провеждането на изследователски проекти. Всичко това говори за активен, перспективен и задълбочен учен.

Предложеният за защита дисертационния труд **“Жената в българското семейство (следата на 40-те – края на 80—те години на XX век)”** на **Ина Веселинова Пачаманова** е цялостно, завършено изследване със своите значими приноси в полето на научното знание. Успешният резултат ми дава правото да препоръчам на уважаемите членове на Научното жюри да гласуват убедено за присъждане на образователната и научна степен “доктор” на **Ина Веселинова Пачаманова**.

10.02.2013

доц. д-р Мирелла Дечева